

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/57/2018
Identifikačné číslo spisu: 3715205418
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3715205418.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. bytom v R., zastúpenej JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Šoltésovej č. 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovanej Obci Brvnište, so sídlom v Brvništi č. 390, IČO: 00 317 101, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. ROJKO s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Železničná č. 90/12, o náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8 Cpr 2/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. júla 2017 sp. zn. 5 CoPr 3/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. októbra 2015 č. k. 8 Cpr 2/2015-141 žalobu, na základe ktorej sa žalobkyňa domáhala náhrady mzdy vo výške 2 360,18 € s príslušenstvom zamietol. Zároveň rozhodol o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobkyňa v žalovanom období vykonávala jednoznačne funkciu riaditeľky ZŠ a MŠ Brvnište a za svoju prácu bola riadne odmeňovaná a poberala mzdu v súlade s platnými právnymi predpismi.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne v poradí druhým rozsudkom z 12. júla 2017 sp. zn. 5 CoPr 3/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. Potvrdenie rozsudku prvoinštančného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou (§ 387 ods. 1 Cs.p.), pričom v nadväznosti na § 387 ods. 2 C.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením súdu prvej inštancie, na ktoré zároveň poukázal.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Namietala, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., majúc za to, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, zjavne arbitrárny, nakoľko odvolací súd sa riadne nevysporiadal so všetkými jej

odvolacími námietkami. Zdôraznila, že podstatou jej námietky bolo, že ak jej bol priznaný plat riaditeľky ZŠ Brvnište na základe dekrétu č. 469/2012-QA3-10 z 19. júna 2012 a to od 1. júla 2012 na funkčné obdobie 5 rokov a z tejto funkcie bola odvolaná až 31. marca 2015 a tento platobný dekrét nebol zrušený, dekréty doručované jej na funkciu riaditeľky týkajú sa právne neexistujúcej ZŠ a MŠ Brvnište. Mala za to, že tieto skutočnosti súdy neposudzovali z hľadiska objektívneho práva, t. j. zákona č. 596/2003 Z.z., rozhodovali v rozpore s platným právom, teda arbitrárne. Na základe uvedeného žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť, resp. zamietnuť. Poukázala najmä na to, že žalobkyňa v dovolaní neuvádza žiadnu skutočnosť alebo okolnosť, ktorou by preukazovala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, nepreukázala v čom by spočívalo porušenie práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie oboch nižších súdov označila za správne; mala za to, že dovolanie nie prípustné, ani nie je dôvodné.

5. Žalobkyňa na vyjadrenie žalovanej reagovala podaním zo 7. februára 2018. Z repliky vyplýva, že zotrvala na skutočnostiach obsiahnutých v podanom dovolaní.

6. Repliku žalobkyne súd prvej inštancie doručil žalovanej 12. februára 2018 s možnosťou zaujať k nemu stanovisko a vyjadriť sa. Žalovaná v stanovisku označila vyjadrenie žalobkyne za nedôvodné; uviedla, že prehliada, že otázka prípustnosti dovolania je pre ďalší postup vo veci rozhodujúca.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

8. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C.s.p. je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie

však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

13. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval už ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018) podané sťažnosti však odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

14. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, lebo odvolací súd v ňom náležite nereaguje na jej odvolaciu argumentáciu a podstatné otázky týkajúce sa prejednávanej veci, dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

15. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ (teda nie zmätočnosť) zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016 prijaté za predchádzajúcej právnej úpravy civilného konania, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

16. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17. Dovolací súd mal na zreteľ, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a v celom rozsahu sa stotožnil aj s jeho odôvodnením (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Dovolací súd pripomína, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií chápaných ako celok je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobkyňa domáhala, čo navrhovala, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil.

18. Tvrdenie žalobkyne, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku nedal žiadne odpovede na niektoré otázky, ktoré boli zásadné pre rozhodnutie veci, podľa názoru dovolacieho súdu neobstojí. Zásadná námietka žalobkyne sa týkala postupu súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

19. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ C.s.p. prípustné.

20. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.